

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Ус, цаг уур орчны шинжилгээний төвийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2025/51/-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.open.audit.mn

Архангай аймаг
2025 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа
Утас: 7033-3141

Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn

Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар
Утас: 7033-2860

Цахим хаяг: Nerquibaatar@audit.gov.mn

Аудитор Л.Соёлмөнх
Утас: 7033-3019

Цахим хаяг: Soyolmunkhl@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2025.02.10 № 01
танай _____-ны № _____-т

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН УС ЦАГ УУР
ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН
ДАРГА Б.БУЛГАНБААТАР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.4-д заасны дагуу Архангай аймгийн Ус, цаг уур, орчны шинжилгээний төвийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Архангай аймгийн Ус, цаг уур, орчны шинжилгээний төвийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд Ус цаг уур орчны шинжилгээний байгууллага үүсэж хөгжсөний 100 жилийн ой тохиосон бөгөөд ойн хүрээнд албан хаагчдын ажиллах орчин, нийгмийн асуудлыг сайжруулах зорилгоор Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын багцаас компьютер тоног төхөөрөмж худалдан авах зардлыг багаж техник хэрэгсэл зардалд нэмж, төсөвт зохицуулалт хийснээр 134,974.9 мянган төгрөгийн 18 нэр төрлийн 76 ширхэг тоног төхөөрөмжийг худалдан авсан байна.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллага нь 2024 онд 2,542.869.7 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 2,506,345.0 мянган төгрөгийг зарцуулж, 36,524.7 мянган төгрөгийн хэмнэлт үүссэн нь төсвийн төлөвлөлтэй холбоотой байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Архангай аймгийн Ус цаг уур, орчны шинжилгээний төв нь Ус цаг уур орчны шинжилгээ хөтөлбөрийн хүрээнд үндсэн үйл ажиллагаа, холбооны суваг ашигласны хөлс, ажил олгогчоос олгох тэтгэмж гэсэн 3 арга хэмжээнд 2,506,345.0 мянган төгрөг зарцуулсан байна. Тус байгууллагын 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилтуудыг хангахад чиглэсэн 2 зорилт, 59 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн бөгөөд 53 арга хэмжээ нь дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн үр дүндээ хүрсэн, 5 арга хэмжээ 96.3-99.9 хувийн гүйцэтгэлтэй, 1 арга хэмжээг үнэлэх боломжгүй байна. Тайлант оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг Цаг уур, орчны шинжилгээний газрын даргын 2024 оны А/362 дугаар тушаалаар **97.2** хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гаргаагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	900,781,059.35	1,102,386,516.28
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	15,122,915.00	24,509,664.00
31200	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	15,122,915.00	24,509,664.00
31210	Төгрөг	15,122,915.00	24,509,664.00
31214	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах	15,122,915.00	24,509,664.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	885,658,144.35	1,077,876,852.28
351	Түүхий эд материал	862,935,050.42	1,025,870,998.42
35110	Тусгай зориулалттай материал	862,935,050.42	1,025,870,998.42
35400	Хангамжийн материал	22,723,093.93	52,005,853.86
35420	Аж ахуйн материал	619,310.00	757,910.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	4,403,190.07	0.00
35470	Бусад хангамжийн материал	17,700,593.86	51,247,943.86
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	760,147,191.50	880,405,348.46
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	760,147,191.50	880,405,348.46
39200	Биет хөрөнгө	226,663,858.06	345,592,848.28
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	311,033,311.63	311,033,311.63
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(181,718,937.43)	(188,523,478.15)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	72,567,573.78	72,567,573.78
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(58,500,680.50)	(69,754,195.30)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	211,860,867.50	319,549,740.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(130,826,565.92)	(105,641,036.92)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	4,527,900.00	7,077,900.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,279,611.00)	(716,966.76)
39300	Биет бус хөрөнгө	533,483,333.44	534,812,500.18
39301	Программ хангамж	515,000.00	1,775,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(331,666.56)	(262,499.82)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	533,300,000.00	533,300,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,660,928,250.85	1,982,791,864.74
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,660,928,250.85	1,982,791,864.74
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,660,928,250.85	1,982,791,864.74
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	795,531,351.22	795,531,351.22
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	795,531,351.22	795,531,351.22
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	654,126,062.28	979,989,676.17
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	735,881,806.90	658,126,062.28
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(81,755,744.62)	321,863,613.89
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	211,270,837.35	207,270,837.35
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,660,928,250.85	1,982,791,864.74

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,679,370,737.01	2,926,258,802.91
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	42,821,037.01	315,926,602.91
120	Нийтлэг татварын бус орлого	42,821,037.01	315,926,602.91
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	27,698,122.01	295,389,703.91
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	514,821.00	690,500.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	5,456,000.00	42,111,230.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	21,727,301.01	252,587,973.91
120009	Бусад орлого	15,122,915.00	20,536,899.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,636,549,700.00	2,610,332,200.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,632,653,800.00	2,542,221,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,632,653,800.00	2,542,221,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	3,895,900.00	68,110,500.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	27,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,320,000.00	37,520,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	2,575,900.00	3,590,500.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,759,626,481.63	2,604,395,189.02
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,759,626,481.63	2,604,395,189.02
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,708,379,213.12	2,522,546,518.60
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,338,566,799.29	2,044,867,629.97
210101	Үндсэн цалин	811,811,199.37	1,049,565,992.66
210102	Нэмэгдэл	313,530,599.92	624,582,737.31
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	156,270,000.00	256,150,000.00
210104	Урамшуулал	56,955,000.00	114,568,900.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	167,321,099.05	253,517,270.50
210201	Тэтгэврийн даатгал	113,777,999.19	172,919,946.41
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,385,800.00	20,261,820.23
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,708,700.00	10,268,300.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,677,100.00	10,013,201.10
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	26,771,499.86	40,054,002.76
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	34,668,699.15	24,688,721.11
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,162,999.15	6,024,834.62
210302	Түлш, халаалт	23,315,700.00	16,125,268.65
210303	Цэвэр, бохир ус	2,790,000.00	1,838,617.84
210304	Байрны түрээс	400,000.00	700,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	19,365,415.00	62,075,028.00
210401	Бичиг хэрэг	2,055,000.00	1,666,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,248,800.00	6,355,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,850,961.00	4,516,182.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	60,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,955,994.00	2,636,100.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	1,254,660.00	46,841,146.00
2105	Нормативт зардал	600,000.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	600,000.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	35,902,321.17	53,363,519.98
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	33,449,421.17	50,376,819.98

210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	495,000.00	99,000.00
210604	Урсгал засвар	1,957,900.00	2,887,700.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,143,400.00	4,244,200.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,143,400.00	4,244,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,881,600.00	11,213,476.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,692,400.00	8,442,800.00
210802	Аудит, Баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	274,000.00	325,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	393,300.00	490,100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	91,000.00	79,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55,000.00	33,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	533,000.00	88,000.00
210807	Газрын төлбөр	1,842,900.00	1,754,576.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	95,929,879.46	68,576,673.04
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	390,000.00	3,388,700.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	8,360,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	95,539,879.46	56,827,973.04
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	51,247,268.51	81,848,670.42
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	50,932,400.00	45,281,450.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	45,281,450.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	50,932,400.00	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	314,868.51	36,567,220.42
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	314,868.51	36,567,220.42
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	(80,255,744.62)	321,863,613.89
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	1,500,000.00	-
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	1,500,000.00	-
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	(81,755,744.62)	321,863,613.89

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,652,187,436.00	2,631,559,599.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	15,637,736.00	21,227,399.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	15,637,736.00	21,227,399.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	15,637,736.00	21,227,399.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	514,821.00	690,500.00
120009	Бусад орлого	15,122,915.00	20,536,899.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,636,549,700.00	2,610,332,200.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,632,653,800.00	2,542,221,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,632,653,800.00	2,542,221,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	3,895,900.00	68,110,500.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	27,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,320,000.00	37,520,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	2,575,900.00	3,590,500.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,637,064,521.00	2,487,197,950.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,637,064,521.00	2,487,197,950.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,585,817,252.49	2,405,349,279.58
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,338,566,799.29	2,044,867,629.97
210101	Үндсэн цалин	811,811,199.37	1,049,565,992.66
210102	Нэмэгдэл	313,530,599.92	624,582,737.31
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	156,270,000.00	256,150,000.00
210104	Урамшуулал	56,955,000.00	114,568,900.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	167,321,099.05	253,517,270.50
210201	Тэтгэврийн даатгал	113,777,999.19	172,919,946.41
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,385,800.00	20,261,820.23
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,708,700.00	10,268,300.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,677,100.00	10,013,201.10
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	26,771,499.86	40,054,002.76
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	34,668,699.15	24,688,721.11
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,162,999.15	6,024,834.62
210302	Түлш, халаалт	23,315,700.00	16,125,268.65
210303	Цэвэр, бохир ус	2,790,000.00	1,838,617.84
210304	Байрны түрээс	400,000.00	700,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	18,373,755.00	15,857,482.00
210401	Бичиг хэрэг	2,100,000.00	1,666,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	7,248,800.00	6,355,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,850,961.00	4,516,182.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	60,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,173,994.00	3,259,700.00
2105	Нормативт зардал	840,000.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	840,000.00	-

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,631,900.00	9,361,800.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,922,000.00	6,274,100.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	700,000.00	200,000.00
210604	Урсгал засвар	4,009,900.00	2,887,700.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,143,400.00	4,244,200.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,143,400.00	4,244,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,881,600.00	41,063,476.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,692,400.00	38,292,800.00
210802	Аудит, Баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	274,000.00	325,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	393,300.00	490,100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	91,000.00	79,500.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55,000.00	33,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	533,000.00	88,000.00
210807	Газрын төлбөр	1,842,900.00	1,754,576.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	390,000.00	11,748,700.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	390,000.00	3,388,700.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	8,360,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	51,247,268.51	81,848,670.42
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	50,932,400.00	45,281,450.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	45,281,450.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	50,932,400.00	-
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	314,868.51	36,567,220.42
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	314,868.51	36,567,220.42
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	15,122,915.00	144,361,649.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	-	134,974,900.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	134,974,900.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	134,974,900.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	134,974,900.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-	(134,974,900.00)
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	15,122,915.00	9,386,749.00
IX	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	15,122,915.00	15,122,915.00
X	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	15,122,915.00	24,509,664.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	726,843,351.22	224,866,439.48	722,286,204.77	1,673,995,995.47
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-		(13,595,602.13)	(13,595,602.13)
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	726,843,351.22	224,866,439.48	735,881,806.90	1,687,591,597.60
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	(13,595,602.13)		(13,595,602.13)
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	68,688,000.00			68,688,000.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(81,755,744.62)	(81,755,744.62)
10	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	795,531,351.22	211,270,837.35	654,126,062.28	1,660,928,250.85
11	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	795,531,351.22	211,270,837.35	654,126,062.28	1,660,928,250.85
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	4,000,000.00	4,000,000.00
13	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	(4,000,000.00)	-	(4,000,000.00)
19	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	321,863,613.89	321,863,613.89
20	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	795,531,351.22	207,270,837.35	979,989,676.17	1,982,791,864.74

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,542,869,700.00	2,506,344,979.58	36,524,720.42	98.56
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,542,869,700.00	2,506,344,979.58	36,524,720.42	98.56
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,521,229,800.00	2,506,344,979.58	14,884,820.42	99.41
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,053,689,900.00	2,044,867,629.97	8,822,270.03	99.57
210101	Үндсэн цалин	1,052,875,700.00	1,049,565,992.66	3,309,707.34	99.69
210102	Нэмэгдэл	630,095,300.00	624,582,737.31	5,512,562.69	99.13
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	256,150,000.00	256,150,000.00	0.00	100.00
210104	Урамшуулал	114,568,900.00	114,568,900.00	0.00	100.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	256,711,000.00	253,517,270.50	3,193,729.50	98.76
210201	Тэтгэврийн даатгал	174,563,600.00	172,919,946.41	1,643,653.59	99.06
210202	Тэтгэмжийн даатгал	20,536,900.00	20,261,820.23	275,079.77	98.66
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,268,300.00	10,268,300.00	0.00	100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	10,268,400.00	10,013,201.10	255,198.90	97.51
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	41,073,800.00	40,054,002.76	1,019,797.24	97.52
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	27,292,000.00	24,688,721.11	2,603,278.89	90.46
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,860,000.00	6,024,834.62	1,835,165.38	76.65
210302	Түлш, халаалт	16,200,000.00	16,125,268.65	74,731.35	99.54
210303	Цэвэр, бохир ус	2,532,000.00	1,838,617.84	693,382.16	72.62
210304	Байрны түрээс	700,000.00	700,000.00	0.00	100.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	14,589,500.00	14,566,982.00	22,518.00	99.85
210401	Бичиг хэрэг	1,666,600.00	1,666,600.00	0.00	100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,355,000.00	6,355,000.00	0.00	100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,538,700.00	4,516,182.00	22,518.00	99.50
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	60,000.00	60,000.00	0.00	100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,969,200.00	1,969,200.00	0.00	100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	123,036,700.00	123,036,700.00	0.00	100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	119,949,000.00	119,949,000.00	0.00	100.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	200,000.00	200,000.00	0.00	100.00
210604	Урсгал засвар	2,887,700.00	2,887,700.00	0.00	100.00

2107	Томилолт, зочны зардал	4,244,200.00	4,244,200.00	0.00	100.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,244,200.00	4,244,200.00	0.00	100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	41,306,500.00	41,063,476.00	243,024.00	99.41
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	38,427,000.00	38,292,800.00	134,200.00	99.65
210802	Аудит, Баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	325,000.00	325,000.00	0.00	100.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	490,100.00	490,100.00	0.00	100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	79,500.00	79,500.00	0.00	100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	54,000.00	33,500.00	20,500.00	62.04
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	88,000.00	88,000.00	0.00	100.00
210807	Газрын төлбөр	1,842,900.00	1,754,576.00	88,324.00	95.21
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	360,000.00	360,000.00	0.00	100.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	360,000.00	360,000.00	0.00	100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	21,639,900.00	-	21,639,900.00	-
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	21,639,900.00	-	21,639,900.00	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	21,639,900.00	-	21,639,900.00	-
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,542,869,700.00	2,506,344,979.58	36,524,720.42	98.56
12	ҮНДСЭН БУС ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГО	648,000.00	690,500.00	-42,500.00	106.56
1200042	Үндсэн бус үйл ажиллагааны орлого	648,000.00	690,500.00	-42,500.00	106.56
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,542,221,700.00	2,505,654,479.58	36,567,220.42	98.56
131001	Урсгал төсвөөс санхүүжих	2,542,221,700.00	2,505,654,479.58	36,567,220.42	98.56
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	0.00	100.00
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	0.00	100.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	70	70	0.00	100.00
620001	Удирдах ажилтан	1	1	0.00	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	65	65	0.00	100.00

620003	Үйлчлэх ажилтан	4	4	0.00	100.00
--------	-----------------	---	---	------	--------

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	68,110,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	68,110,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	30,590,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,290,000.00
210406	Бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйлс	1,290,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	21,300,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	19,000,000.00
210602	Тавилга	2,300,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,000,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	37,520,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	37,520,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	37,520,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	68,110,500.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	68,110,500.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	27,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	37,520,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,590,500.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт **6,355.0** мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 6,355.0 мянган төгрөгийн 1 алдааг залрууллаа.

Залруулсан алдаа:

- ✓ Тээвэр шатахуунд 6,355.0 мянган төгрөг зарцуулсныг анхан шатны баримтаар тулган шалгахад хэдэн литр ямар хэмжээний шатах тослох материал худалдан авсан нь тодорхойгүй, “бөөн” дүнгээр орлогод авч, зарлагадсан нь УСНББОУС 1, 12, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5.4.1, 13.1 дэх заалт болон аудитын тохиолдсон байх, иж бүрэн байх, үнэлгээ ба хуваарилалт, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул бараа материалын тайланд залруулга хийлгэлээ.

Мөн аудитаар нийт **7,733.8** мянган төгрөгийн зөрчил² илэрсэнд зөрчил таслан зогсоож, арилгуулах 4 албан шаардлага хүргүүллээ.

Аудитаар залруулагдаагүй 4 зөрчилтэй асуудлын материаллаг алдаа зөрчил нь 7,733.8 мянган төгрөг бөгөөд тогтоосон материаллаг байдлын дүн **28,607.3** мянган төгрөгөөс бага, шинж чанарын хувьд материаллаг бус байх тул **Өөрчлөлтгүй дүгнэлт** өглөө.

5.2 Албан шаардлага

5.2.1 Тус байгууллагын шатахууны зарцуулалтыг автомашины нормоор тооцон жолоочийн тооцооны хуудас руу тулган шалгахад 737.9 мянган төгрөгийн шатахуун норм нормативаас хэтрэлттэй байгаа ба тухайн автомашиныг 2019 оноос хойш шатахуун зарцуулалтын нормыг шинэчлэн тогтоож ажиллаагүй байна.

Энэ нь Зам тээврийн хөгжлийн сайдын 2019 оны 390 дүгээр тушаалын 3-р хавсралтаар баталсан "Автомашины шатахуун зарцуулалтын нормыг тооцоолох аргачлал, зөвлөмж"-ийг хэрэгжүүлээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгуулж, автомашины шатахуун зарцуулалтын норм нормативыг шинэчлэн тогтоож ажиллах албан шаардлага хүргүүллээ.

5.2.2 Архангай аймгийн Ус цаг уур орчны шинжилгээний төвийн даргын 2024 оны А/38, А/40, А/66, А/88 дугаар тушаалаар агаарын тээврийн нислэгт цаг агаарын урьдчилсан мэдээ бэлтгэж үйлчилсэн 5 албан хаагчид 2,699.0 мянга, байгаль орчны шинжилгээний лабораторийн хөтөлбөрт бус шинжилгээний ажил хийсэн 3 албан хаагчид 1,526.0 мянга, нийт 4,225.0 мянган төгрөгийн нэмэгдэл хөлс, урамшууллыг тухайн жилийн төсвийн төсөлд тусгаж батлуулаагүй байхад цалингийн сангаас олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгуулж, нэмэгдэл урамшууллыг тухайн жилийн төсөвт тусгаж ажиллах албан шаардлага хүргүүллээ.

5.2.3 Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн сайдын 2024 оны А/880 дугаар тушаалаар 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар "Өөрчлөлтгүй" дүгнэлт авсан төсвийн шууд захирагч, нягтлан бодогч, нярав нарт үндсэн цалинг 100

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

хувиар тооцож 3,508.8 мянган төгрөгийг мөнгөн урамшууллыг цалингийн зардлаас олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын баталсан "Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам"-ын 2.2-т "Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 50 хувиас хэтрэхгүй байна" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг таслан зогсоох албан шаардлага хүргүүлээ.

5.2.4 Тус байгууллага нь дотоод хяналтын нэгжгүй, тайлант оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт хийж ажиллаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.2-д "Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгуулах албан шаардлага хүргүүлээ.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		/мянган төгрөгөөр/ Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Тээвэр шатахууныг бөөн дүнгээр орлогод авсныг залрууллаа	1	6,355.0	-	-	1	6,355.0	1	6,355.0	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/ Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Автомашин шатахуун зарцуулалтын нормыг шинэчлэн тогтоогоогүй байна.	1	-			1	-	-	-				
Тайлант бонд дарга, нягтлан бодогч, нярав нарт цалингийн 100 хувиар тооцож, балансын урамшуулал олгосон байна.	1	3508.8			1	3,508.8	-	-				
Дотоод хяналтын нэгжгүй байна.	1	-			1	-						
Тайлант оны төсөвт тусгалгүй зарцуулсан.	1	4,225.0			1	4,225.0						
Нийт дүн	4	7,733.8			4	7,733.8						

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/ Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
	-	-	-	-	-	-	-	-
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
	-	-	-	-	-	-	-	-